

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Försättsblad Tentamen

(Används även till tentamenslådan.)

Måste alltid lämnas in.

OBS! Eventuella lösblad måste alltid fästas ihop med tentamen.

Institution Medier och journalistik		
Skriftligt prov i delkurs Att intervjua och skriva - IJO102		Provkod 1001
Kurs/program Att intervjua och skriva/Journalistik och medieproduktion		
Datum 2015-11-06	Tid 08.00-12.00	Lokal N1013
Antal sidor totalt 8	Tillåtna hjälpmedel inga	
Övrigt		
Skrivningsansvarig lärare Patrice Voksepp		Besöker skrivningen ☐ Ja kl. ☒ Nej
Kan nås på telefon		kl. 9-11

Tentamensomslag
☐ Ja, ska delas ut (svar skrivs på lösblad).
☒ Nej, ska inte delas ut (svar skrivs i tentan).

OBS! Namn och personnummer ska skrivas med bläckpenna

Tentandes namn (ev. kod) Gustaf Rossi		
Personnummer (ej vid kod)		
Program/kurs		
Poäng 39,5	Betyg G C	Lärarsignum [Signature]

Anvisningar

Inlämning av skrivning får ske tidigast efter 50 minuter (eventuellt senkomna tentander bereds därmed möjlighet att delta). Legitimation måste alltid finnas med.

Legitimation uppvisad ☒ Ja ☐ Nej	Skrivningen inlämnad kl. 9:47	Skrivvaktens signum [Signature]
--	----------------------------------	------------------------------------

Tentamen i kursen Att intervjuva och skriva – 1JO102, JOM15B.
Fredagen den 6 november 2015

1. En intervju är en kommunikation mellan tre parter, vilka? (3 p)

Intervjuaren, Intervjupersonen/Respondenten, Åskådaren

3

2. Ge fyra exempel på olika typer av intervjuer (2 p).

Stämningintervju, Åsiktsintervju, Underhållningintervju,
Porträttintervju

2

3. Vilken är världens bästa fråga, enligt Häger (1 p), och vad kan resultatet bli om den ställs? (3 p)

Hur då?

Frågan kan utveckla svaret. Den kan hjälpa reportern genom intervjun om den lyssnat dåligt eller varit ouppmärksam på svaren.

Frågan kan få respondenten att bara fortsätta prata vidare om sitt ämne, om reportern bara vill att respondenten skall prata på.

Den visar för respondenten att reportern är intresserad och vill höra mer.

7

4 A. Nämn två av de tio dödssynderna, enligt John Sawatsky, när det gäller frågor i en intervju (2 p).

Dubbelpipiga frågor, två frågor efter varandra
Ingen fråga utan att istället ge ett påstående

2

4 B. Välj ut en av dödssynderna som du har tagit upp i föregående fråga och förklara vad resultatet kan bli om du ställer frågan (2 p).

Dubbelpipiga frågor ger respondenten två frågor att
svara på. Vissa personer uppfattar bara den sista
frågan och svarar endast på den. Andra personer, tex
medietränade kan välja ut den enklaste frågan och endast
svara på den.

1,5

5. John Sawatsky tar även upp frågor som bör ställas i en intervju. Vilka dygder tar han upp? (3 p)

Öppna frågor, frågor som ger utförliga svar. Tex. Hur var din dag?

2

Enkla frågor

Konkreta frågor

5,5

6. Redogör för en av intervjuens spelregler, enligt Spelregler för press, radio och tv (1 p).

"Tillmötesgå rimliga önskemål gällande intervjupersonen att se hur och var deras uttalanden återges." Intervjupersonen har rätt att veta hur de framställs i texten. Tex. företagsvd eller ordförande i förening.

De har också rätt att veta var citaten publiceras. Tex. Barometerns sportida eller TV4:s ekonominyheter

7. Björn Häger tar upp etiska riktlinjer gällande att intervjua personer i chock. Redogör för två av dessa (2 p)

Journalister skall inte intervjua människor som är så chockade att de inte kan kontrollera sina känslor eller vad de säger.

Vi visar empati och ödmjukhet även om intervjun inte kommer publiceras.

Ja!

8. Förklara följande ord/begrepp, ur ett intervjuteknikperspektiv. Dels vad det innebär och dels vad man ska tänka på gällande det i intervjusituationen/hur det kan påverka intervjusituationen (2 p för varje rätt svar).

Matchning:

Reportern matchar respondentens kroppspråk och tonläge.

Ger förtroende hos reportern åt respondenten.

4

Projektion:

Reportern återkopplar svaret på något eller någon annan.
Det visar att den lyssnat och vill ha utförligare svar.

9 A. Enligt Jan Krag Jacobsen styrs intervjun på ett direkt och indirekt sätt. Vad utgår den direkta och den indirekta styrningen från? (2 p)

Direkt styrning visar för respondenten att journalisten har makten i intervjun.

I indirekt styrning blir intervjun ett samtal istället för en utfrågning.

9 B. Man bör företrädevis använda sig av indirekt styrning, enligt Krag Jacobsen. Varför? (2 p)

Journalisten kommer inte verka som någon makthavande person som är i överläge. Intervjun blir som ett samtal

mellan parterna.

10. Krag Jacobsen tar upp att intervjun är en tvärkulturell historia. Vad innebär det (1 p) och vad bör man vara särskilt kritisk till när man intervjuar med tanke på det? (1 p)

11. Att lyssna är den viktigaste delen av intervjumetodiken enligt Häger, som ger tio tips för att bli en bättre lyssnare. Skriv ned två av dem (2 p).

Ge ögonkontakt och nicka.

Återkoppla till respondentens svar med följdfrågor

2

12. Ge två råd gällande att intervju medietränade personer (2 p).

Hålla sig till huvudfrågan, reportern låter den medietränade göra klart sina "föredrag" eller annat. Sedan återgår

3

reportern till huvudfrågan.

Inte besvara den medietränares motfrågor

13 A. Vilket är journalistikens tempus? (1 p) Presens

13 B. Men det finns ett undantag. Vilket tempus skriver reportern i då (1 p) och för vilken genre gäller det? (1 p)

Imperfekt, i ett referat där reportern återberättar vad någon annan sagt

14. Vilka tre framställningsformer kan en skrivande reporter använda sig av i artiklar? (3 p). Ge exempel (3 p). Var tydlig med vad som är exempel på vad.

Direkt anföring

- Filmen var bra, säger Gustaf.

Indirekt anföring

Gustaf säger att filmen var bra.

Reportertext

Gustaf gick och såg filmen i lördags.

15. Vilket anföringsverb är att rekommendera (1 p) och varför? (1 p)

Säger, det är fritt från emotionella laddningar och väcker inga känslor hos läsaren.

12

16. Nämn tre saker som ger/kännetecknar en bra rubrik (3 p).

Den lockar till läsning. Den skall vara enkel. Den skall ge ledtrådar av vad som kommer i ingress och brödtext utan att avslöja detaljer.

3

17. Vad kännetecknar en bra bildtext enligt Sören Larsson? (2 p)

Den fungerar som rubriken och lockar till läsning. Bildtexten skall lyfta något nytt eller intressant som inte finns i rubriken eller ingressen.

1

18. Fyll i de eller dem i följande meningar: (2 p)

Tycker du att de är trevliga?

Jag vill spela fotboll med dem.

2

19. Följande notis är inte bra. Skriv om den (utrymme finns på nästa sida) och sätt en bra rubrik. Använd all information (4 p).

Enligt Trafikverkets hemsida är tågtrafiken nu i gång, men resenärer får räkna med förseningar. Alla tåg mellan Emmaboda och Kalmar stod helt stilla fram till klockan 10.45 på grund av olyckan.

Under måndags morgonen dog en äldre mannen efter att ha blivit påkörd av ett tåg på Emmaboda station. Polisen tror att det rör sig om en olycka.

Larmet kom till polisen klockan kvart över 8. Även räddningstjänsten larmades till platsen.

- Vi tror att han har ramlat ner på spåret, men vi ska utreda det vidare, säger Sven Svensson, vakthavande befäl vid polisen i Kalmar Län.

Mannen var vid medvetande när ambulansen kom. Han fördes till Länssjukhuset i Kalmar men avled på vägen dit.

6

Rubrik Äldre man avled efter tågolycka

Brödtext

En äldre man avled efter att ha blivit påkörd av ett tåg på
måndagsmorgonen. Olyckan inträffade på Emmaboda station.
Polisen och räddningstjänsten larmades till platsen klockan 8.15
kvart över 8. Mannen var vid medvetande när ambulansen kom.
Han fördes till Länssjukhuset i Kalmar län men avled på vägen dit.
Polisen tror att det rör sig om en olycka.
- Vi tror att han har ramlat ner på spåret, men vi ska
utreda det vidare, säger Sven Svensson, vakthavande
befäl på Polisen i Kalmar län.

På grund av olyckan stod all tågtrafik stilla fram till
klockan kvart i 11. Trafikverket uppger att tågtrafiken
är igång men att passagerare får räkna med
förseningar. På sin hemsida.

(skriv på baksidan om mer utrymme behövs)

Maxpoäng: 55
G: 33 p
VG: 44 p

2